

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการทำงาน ของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และเปรียบเทียบความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ที่อาคารรัชมังคลาภิเษก กระทรวงศึกษาธิการถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จากการสำรวจในปี 2562 โดยกลุ่มวิชาการบริหารงานบุคคล พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 132 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงาน
คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในปี 2562

สำนัก/หน่วยงานเทียบเท่า	จำนวนประชากร
1. สำนักอำนวยการ	1
2. กลุ่มตรวจสอบและทะเบียนประวัติ	15
3. กลุ่มวิชาการบริหารงานบุคคล	23
4. กลุ่มวินัยและนิติการ	21
5. กลุ่มงานเลขานุการกรม	16
6. กลุ่มมาตรฐานตำแหน่งที่ 1	16
7. กลุ่มมาตรฐานตำแหน่งที่ 2	22
8. กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการทางการศึกษา	18
รวม	132

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sample) การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างและได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากร โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ดังสูตรสำเร็จของ Taro Yamane ดังนี้

$$N = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$n = \frac{132}{1 + 132(0.05)^2}$$

$$n = 99.25$$

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 132 คน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5% ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 99 คน สำหรับการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจะเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

สำนัก/หน่วยงานเทียบเท่า	จำนวนประชากร
1. สำนักอำนวยการ	1
2. กลุ่มตรวจสอบและทะเบียนประวัติ	11
3. กลุ่มวิชาการบริหารงานบุคคล	17
4. กลุ่มวินัยและนิติการ	16
5. กลุ่มงานเลขานุการกรม	12
6. กลุ่มมาตรฐานตำแหน่งที่ 1	12
7. กลุ่มมาตรฐานตำแหน่งที่ 2	17
8. กลุ่มงานกองทุนและสวัสดิการทางการศึกษา	13
รวม	99

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร จากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ แนวคิดและทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบแนวคิด และประเด็นปัญหาการวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม
- 5) สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5. ตำแหน่งหน้าที่ 6. อายุราชการ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยครอบคลุมปัจจัยต่าง ๆ รวม 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
3. ด้านโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
4. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
5. ด้านสภาพแวดล้อม	มีข้อคำถาม 5 ข้อ
6. ด้านผลตอบแทนและสวัสดิการ	มีข้อคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

- 6) การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การทดสอบความเที่ยง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1) การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ หาความถูกต้อง ความตรงทางเนื้อหา ความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณ ข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงข้อคำถาม

2) การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจตรงกัน และตอบแบบสอบถามได้ตามความจริงได้ทุกข้อ วิธีการทดสอบ (Pretest) จะจัดทำโดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง โดยทำการทดสอบกับบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 20 ตัวอย่าง เพื่อทดสอบว่าคำถามแต่ละข้อในแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่คุณศึกษากำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ ยากหรือง่ายไปเพียงใด หลังจากนั้นจึงนำมาทดสอบความความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งค่าความเชื่อมั่นมีค่ามาตรฐานเท่ากับ .910 เป็นเกณฑ์ที่สามารถยอมรับได้

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ประกอบด้วยสถิติพรรณนา (ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติอ้างอิง (t-test, ANOVA) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

เกณฑ์การประเมินค่าวัตรระดับความคิดเห็นของบุคลากรระดับปฏิบัติการและชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอยู่ 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับค่าเฉลี่ย} &= \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

จากเกณฑ์ประเมินดังกล่าว สามารถกำหนดระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นเพื่อการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานและความผูกพันในองค์กรด้านต่าง ๆ ที่ต้องการให้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม โดยจะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Opened end)

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการนำแบบสอบถามไปสอบถามบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 99 ชุด ดังนี้

1.1) ทำการออกหนังสือขอความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถามจากเลขธิการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยแนบแบบสอบถามและส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

1.2) ดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังแต่ละหน่วยงานพร้อมกับขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบกลับภายใน 3 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม

1.3) ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ การตอบกลับโดยแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Date) เป็นการรวบรวมจากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศรีปทุม รวมถึงข้อมูลในระบบออนไลน์ และ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) สถิติเชิงพรรณนา

1.1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสความก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพแวดล้อม และด้านผลตอบแทน และสวัสดิการ ซึ่งเป็นมาตรวัดแบบช่วงมาตรา (Interval scale) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2) สถิติอ้างอิง โดยใช้ t-test กรณีตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้ F-test กรณีตัวแปรอิสระ มีมากกว่า 2 กลุ่ม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3) การวิเคราะห์สรุปปัญหาหรือข้อเสนอแนะซึ่งมีเนื้อหาคล้ายกันโดยบรรยายเชิงพรรณนา